

I.

MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK A JEHO DOBA

Takmer presne uprostred krátkeho života Milana Rastislava Štefánika prechádza deliaca čiara dvoch storočí, dvoch celkom odlišných vekov. Tradície romantizmu a revolučných vystúpení za oslobodenie človeka z feudálnych pút i za oslobodenie národov prekryla para a dymiace komíny tovární. Aj do zaostávajúceho Uhorska prenikli parné lokomotívy a železničné trate popretkávali územie Slovenska práve na konci 19. storočia.

Pribúdaním strojov, tovární a železníc sa nemenila iba tvár krajiny. Menil sa aj človek a celá spoločnosť. Ľudia z prelomu 19. a 20. storočia ešte lipli na starých tradíciách, niesli si so sebou dedičstvo unikajúceho veku. Museli sa však čoraz úpornejšie vyrovnávať s náporom novej civilizácie.

Najpočetnejšou vrstvou slovenského obyvateľstva bolo roľníctvo. Roľníci za revolúcie roku 1848 pocítili závan slobody – oslobodenie spod feudálnych povinností. Čoraz viac ich však gniavila vlastná bieda. Malé role nemohli uživiť početné rodiny slovenských roľníkov. Najmä nie vo vyššie položených hornatých krajoch.